

W ŚLAD ZA CYSTERSKIM KAPTUREM

Witam na szlaku questowej przygody, która ciekawość rozpala i moc hormonów szczęścia, czyli endorfin wyzwala.

Oto jesteś w sercu Podhala,

w województwie małopolskim, powiecie nowotarskim, w Szaflarach.

Ta wieś królewska w drugiej połowie wieku XVI położona była w powiecie sądeckim województwa krakowskiego.

Najpierw do tenuty nowotarskiej należała,

potem administracyjnie do województwa nowosądeckiego przypisana została.

Szaflary na pograniczu Kotliny Nowotarskiej i Pogórza Bukowińskiego leżą.

Pod względem historyczno-geograficznym do Podhala należą.

O rety! Tak się rozgadałem,

że omal nie zapomniałem

w tej swojej gadatliwości

wyść naprzeciw Twojej ciekawości –

kim jestem i jakie w tej grze zadania czekają na Ciebie do wykonania.

Otóż zagadki przeze mnie przygotowane

muszą być przez Ciebie rozwiązane,

gdyż one do skarbu doprowadzić Cię mają,

który ponoć te Szaflary skrywają.

A jakiego, to sam się przekonasz,

gdy wszystkie zadania poprawnie wykonasz.

My niebawem po drodze się spotkamy.

Czy wszystko jasne? Więc naszą podróż zaczynamy.

Zmierzaj w kierunku, gdzie drogowskaz widzisz z daleka.

Tam, nie ulica Szkolna, a ulica \square_{25} \square_{14} \square_{32} na Ciebie czeka.

Idź przed siebie, historię tego miejsca czytając,

a przystaniesz, kapliczkę na podwórze dostrzegając.

Wieś Szaflary dumna jest z długiej przeszłości.

To na Podhalu jedna z najstarszych miejscowości.

Jej dzieje XIII wieku sięgają.

Wzmianki o niej już w 1234 roku się pojawiają.

Wówczas tymi ziemiami cystersi z Ludźmierza władali,

a później zakonnicy ze Szczyrzyca nimi zarządzali.

Właśnie zakon cystersów na tych terenach spełnił misję dziejową.

W rozwoju wczesnego osadnictwa odegrał rolę kluczową.

Mniși znani z gospodarności

i zagospodarowywania trudnych obszarów umiejętności,

nowoczesne metody uprawy roli, melioracji i hodowli

tu wprowadzali,

a także rzemiosło i handel rozwijali.

Dzięki nim Szaflary w Dolinie Białego Dunajca się rozrastały

i jako punkt gospodarczy i administracyjny znaczenia nabierały.

Cystrsi folwarki i mtyny tu zorganizowali

i pierwsze drewniane zabudowania sakralne zbudowali.

Wpływy klasztorne, również duże,

widoczne były w duchowości regionu i jego kulturze.

To właśnie dzięki cystersom w tej części Podhala wiele się zmieniło,

np. chrześcijaństwo się mocniej zakorzeniło.

W późnym średniowieczu, gdy znaczenie zakonu upadło,

zarządzanie dobrami cysterskimi kapitulie krakowskiej przypadło.

Duch cysterskiej gospodarności i o ziemie dbałości

pozostał w Szaflarach i do dziś tu gości.

Czy masz już kapliczkę w zasięgu wzroku swojego?

To mi podpowiedz, bo niedowidzę tego,

ile postaci się w niej znajduje? \square

Wiem doskonale, że lewa ręka Maryi dalszy kierunek wskazuje,

wieć do kolejnego drogowskazu

prosto do ulicy \square_{30} \square_{8} podążaj od razu.

A już całkiem niedaleko do miejsca tego,

gdzie spotkasz człowieka w nieruchomą postać zakłętę,

czyli mnie – Twojego przewodnika.

Jestem \square_{52} \square_{22} jak z rebusu wynika.

Kiedy już powitamy się spojrzeniami,

przepisz napis, który mam pod nogami:

„ \square_{38} \square_{44} \square_{24} \square_{37} \square_{57} ”.

Zanim ruszysz, popatrz, jak wokoło jest zielono.

Tutaj piękny Park Cysterski w Szaflarach stworzono.

We współpracy Gminy Szaflary i Obec Spiska Teplica on powstał.

W ramach realizacji transgranicznego projektu utworzony został, pod nazwą dotyczącą tej okolicy:

„Cystrsi pod Tatrami – wspólne korzenie i wspólna przyszłość Szaflar i Spiskiej Teplicy”,

przez Unię Europejską współfinansowanego

z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

w ramach Programu Interreg V-A Polska – Słowacja 2014–2020.

Park posiada niesamowitą i jedyną taką w regionie

fontannę multimedialną umożliwiającą wyświetlanie

projekcji laserowych i video na wodnym ekranie.

Woda i oświetlenie są tu z rytmem muzyki zsynchronizowane do tego.

Inspiracją do powstania Parku Historyczno-Przyrodniczego było poznanie dziedzictwa, jakim był wpływ cystersów na życie miejscowości,

a następnie jego ocalenie dla potomności.

W efekcie powstał ten park uroczy,

w którym z cystersami przez wieki się kroczy.

Tutaj liczne tablice swoje miejsce mają,

które mnóstwo informacji o zakonie cystersów dostarczają.

Wyposażenie parku ciekawie się prezentuje

i wprost do ogrodów cysterskich nawiązuje.

Teren jest bogato ozdobiony różnymi elementami,

np. cysterskim i Gryfitów herbami.

Jest tu zegar słoneczny, z pomocą którego

można się zapoznać z rozkładem dnia cysterskiego,

na czas pracy, modlitwy i odpoczynku podzielonego.

W centralnej części parku szaflarskiego

tablice tematyczne są zlokalizowane,

z działalnością zakonników w różnych dziedzinach życia związane,

np. z nauką, kulturą,

medycyną czy architekturą.

Inne o ważnych wydarzeniach z życia zakonu cystersów informują,

a także daty istotne dla Szaflar prezentują.

Zaraz powiem więcej. Ruszaj! Prawą ręką kierunek Ci wskazuję.

Oj, sporo zagadek tu będzie, obiecuję!

Zwróć uwagę na pierwszą z lewej tablicę,

która odsłoni pewną tajemnicę.

Cofnij się do roku 1098

z powstaniem \square_{53} \square_{21} Cystersów związanego.

Akt fundacyjny klasztoru w dniu świętego

\square_{3} \square_{45} \square_{19} ogłoszono uroczyste.

Następna tablica dopowie, że Papież \square_{43} \square_{47} regułę zakonu potwierdził oczywiście.

Idąc dalej, odszukaj rok w tekście na tablicy umieszczony,

w którym powstawały pierwsze w Polsce cysterskie zakony –

\square_{1}

I tak z kolejnych tablic możesz zgłębiać cystersów historię frapującą, aż zobaczysz wodę \square_{15} \square_{39} multimedialną tworzącą,

możliwość projekcji 3D dającą.

Zaś w nawierzchnię placu wbudowana została

ku dziecięcej radości sadzawka mała.

Ależ tu fajnie! Spójrz, tam cysters korzysta z uroków miejsca tego.

I ty możesz odpocząć, siadając obok niego.

Na nogach trzyma \square_{23} ,

na piersiach \square_{29} widnieje.

Nie zburzysz jego spokoju, mam nadzieję.

A teraz wracaj do mnie ścieżką za jego plecami,

ale po drodze zainteresuj się z tablic ciekawostkami.

Znajdź tekst o założeniu wsi Szaflary mówiący

i powiedz, skąd przybył do nas ostatni cysters tu rezydujący –

z \square_{51} \square_{42} \square_{35} .

On o \square_{33} \square_{50} się nazywał

i do około \square_{R} roku tutaj przebywał.

Teraz z miejsca, gdzie stoimy, od razu

udaj się do ostatniego widzianego drogowskazu.

Tam za ogrodzeniem \square_{26} \square_{11} \square_{48} \square_{18} się znajduje.

Miejsce to nie tylko relaks proponuje, ale też zdrowie regeneruje.

To miejsce oddechu sprawia,

że sól i powietrze leczą ciało, a cisza ducha uzdrawia.

Mieszkańcy i turyści, którzy na terenie gminy Szaflary

odpoczywają,

bezpłatnie z jej dobrodziejstw korzystają.

Tężnia w okresie wiosenno-letnim zdrowia przysparza.

Specyficzny mikroklimat, który wokół niej się wytwarza,

tworzy naturalne inhalatorium lecznicze dla wszystkich gości.

Nie tylko profilaktykę wspomaga przebywanie w jej bliskości,

ale także sprzyja wielu chorob leczeniu,

poprawieniu nastroju i ogólnemu wyciszeniu.

Następnym Twoim zadaniem, jak z questu wynika,

będzie odnalezienie pewnego pomnika.

Nie ulicą Pod Górą, ale \square_{58} \square_{13} dojdiesz do niego.

Za chwilę się ukaże monument Augustyna $\square_{27/40}$ \square_{17} .

To naczelnik \square_{34} \square_{41} \square_{16}

\square_{49} \square_{55} \square_{10} zaśluzony,

w Szaflarach w roku \square_{1} urodzony.

Był poetą i pedagogiem. Jako działacz ludowy zaśluzął.

W \square_{0} roku w KL Auschwitz zginął.

Teraz ustal za pomocą działania matematycznego,

w którą rocznicę jego śmierci odbyło się odsłonięcie pomnika tego:

$\square_{M} = \square_{Y}$.

Idź tam, gdzie pan Augustyn patrzy, czyli do kościoła naszego,